

Araguaia

amb el Bisbe Casaldàliga

Roger de Llúria 126, 3-1
08037 BARCELONA
Tel. 623 038 875
Fax 93 412 53 84
araguaia@pangea.org
www.araguaia.pangea.org

CARTA 95. JULIOL DE 2020

POBLES INDÍGENES I CORONAVIRUS

La transmissió del coronavirus s'agreuja als poblets (aldeias) indígenes i el CIMI demana accions urgents de contenció

El Conselho Indigenista Missionário (Cimi), denuncia, un cop més, l'agreuiment del contagi per coronavirus a l'interior de les aldeias indígenes a tot el Brasil, i exigeix la col·laboració de les autoritats davant d'aquesta situació tan calamitosa que ja ha causat moltíssimes víctimes entre els indígenes.

El Cimi es solidaritza i es vesteix de dol amb les nombroses famílies que ploren la mort dels seus éssers estimats a qui no podran donar l'últim adéu. Entre ells hi ha molts líders, en especial els més vells, baluards de la història i cultura viva dels seus pobles, que estan morint pel covid-19.

Al Brasil, en aquests tres mesos de pandèmia, els números oficials divulgats per la Secretaria Especial de Salut Indígena (Sesai) indiquen que hi ha hagut, com a mínim, 103 morts indígenes per covid-19 i com a mínim 3.079 indígenes contagiats fins al 16 de juny.

Aquesta tragèdia no és més gran per les precaucions pressades pels mateixos indígenes de tancar els seus territoris quan va començar la pandèmia. Fins i tot així la infecció es va escampar a Manaus (AM) i continua escampant-se a les regions de l'alt i mig Solimões, Vale do Javari, Rio Negro, a l'estat de l'Amazonas, i també als estats de Roraima, Mato Grosso, Mato Grosso do Sul, Pará, Maranhão, Ceará, Pernambuco, així com al litoral Sud de Brasil. A totes aquestes regions, el virus ja és present a l'interior de les aldeias.

D'acord amb les dades recollides per la Articulação dos Povos Indígenas do Brasil (Apib) fins el dia 14 de juny, els números són encara més esfereïdors: 281 indígenes morts i 5.361 infectats pel nou coronavirus.

Davant d'aquest quadre de mort, dolor i patiment dels pobles indígenes, assistim, perplexos, a les xerrameques i postures d'ignorància i al poc compromís de les autoritats del govern federal, que es manifesten de manera desenfrenada.

No hi ha prou amb el discurs d'odi del president de la República, del ministre d'educació, o escoltar les bovades del ministre de Medi Ambient, i fins i tot del president de la Fundação Nacional do Índio (Funai), el deure institucional de la qual seria protegir els pobles indígenes, que edita la Instrucció Normativa nº 09 – per mitjà de la qual la Funai permet el reconeixement dels límits dels immobles privats en terres indígenes – i ara parla de l'elaboració d'un nou decret de demarcació de terres indígenes.

**LLEGIU LA HISTÒRIA SENCERA AL NOSTRE
BLOG: www.casaldaliga-causas.org**

Drets Humans - Poble de Déu - Tercer Món - Ecologia - Ecumenisme

Amèrica - Carisma - Esperança - Pobres - Negres - Indis - Terra - Fidelitat - Regne - Pasqua

Seguint els mateixos patrons el secretari de la Sesai, en un vídeo i en un document, fa córrer falsos rumors enfrontant pobles contra pobles en relació al Projecte de Llei nº 1142, que proposa la creació d' un pla d' emergència per afrontar el covid-19 per a pobles indígenes, comunitats quilombolas i tradicionals.

Aquestes actituds per part de membres del govern federal són molt greus i inconstitucionals i passen en un període d'extrema gravetat de contagi de coronavirus i no contribueixen a la lluita contra la pandèmia. Ans al contrari contribueixen a la discriminació, el prejudici, la violència, i l'extermini d'aquests pobles i de la resta de pobles pobres de Brasil.

Per desgràcia, constatem que avui, a Brasil, existeix una postura institucional de violència contra els pobles indígenes i els seus drets que fereix els preceptes de la Constitució Federal. Demanem que aquestes autoritats siguin responsabilitzades pel no compliment de la màxima llei del país.

Exigim al govern actual el respecte a aquesta greu situació per la que passa tota a població brasilera, en especial els pobles indígenes.

Que assumeixi les seves responsabilitats constitucionals de tenir cura i de relacionar-se amb tota la societat i no només d'una part. És urgent un pla d' acció del govern per a contenir l'avenç del coronavirus als territoris indígenes, que contempli el combat a les invasions, la retirada dels invasors i la estructuració dels equips multidisciplinars amb professionals, equips i material per a la deguda assistència a les comunitats que estan reclamant auxili en diverses regions de Brasil, i que necessiten que arribin serveis d'emergència i alimentació amb seguretat, agilitat i de manera acurada.

Exigim al govern actual el respecte a aquesta greu situació per la que passa tota a població brasilera, en especial els pobles indígenes.

Que assumeixi les seves responsabilitats constitucionals de tenir cura i de relacionar-se amb tota la societat i no només d'una part. És urgent un pla d' acció del govern per a contenir l'avenç del coronavirus als territoris indígenes, que contempli el combat a les invasions, la retirada dels invasors i la estructuració dels equips multidisciplinars amb professionals, equips i material per a la deguda assistència a les comunitats que estan reclamant auxili en diverses regions de Brasil, i que necessiten que arribin serveis d'emergència i alimentació amb seguretat, agilitat i de manera acurada.

Reafirmem el nostre descontent amb aquesta política d'odi, integracionista, plena de prejudicis i violenta contra els pobles indígenes, concebuda per un govern sense compromís amb els interessos reals de la població, amb la ciutadania i amb la sobirania de Brasil.

Al mateix temps, reafirmem el nostre recolzament i compromís amb els pobles indígenes, les seves comunitats, els seus líders i les seves organitzacions en la seva lluita per l'existència i la resistència en els seus territoris ja siguin en àrea rural o urbana.

Cridem a tota la societat a continuar amb les accions solidàries amb els pobres i els pobles indígenes de tot Brasil, a ser sensible amb el patiment d'aquests germans i germanes en contraposició a les accions de violència que parteixen per part de qui els hauria de defensar. Reafirmem també la importància de la denúncia i de la lluita en defensa dels drets constitucionals dels pobles indígenes, tant en l'àmbit nacional com internacional de defensa dels drets humans.

Amb els pobles indígenes, continuem aprenent el significat de la solidaritat i de la gratitud, redescobrim la profunda articulació entre la vida quotidiana i el que és sagrat i les incomptables maneres de construir, enmig nostre, el Regne de Justícia, de Pau i de Llibertat.

Brasília, 17 de juny de 2020

Araguaia

amb el Bisbe Casaldàliga

www.casaldaliga-causas.org

CAMPANYA COVID 19 A L'ARAGUAIA

L'Associació Araguaia amb el Bisbe Casaldàliga, ha engegat la campanya COVID19: CRIDA DES DE L'ARAGUAIA, per tal de recolzar les famílies de petits camperols i els Pobles Indígenes d'aquella regió de l'Amazònia.

La campanya té 3 objectius:

1. Garantir que totes les persones puguin fer 3 àpats al dia.
2. Facilitar que tothom tingui accés a mascaretes per protegir-se.
3. Donar ajuts en forma de diners, perquè les famílies puguin pagar la llum i comprar el gas que necessiten per cuinar.

A l'Araguaia, més d'un 30% de la població viu sota el llindar de la pobresa, amb menys d'un euro al dia, i el 80% no tenen accés a aigua tractada, ni a xarxa de clavegueram. Tot això, en una regió on hi ha un únic hospital per atendre una extensió com tota Catalunya...i en el que hi ha només un respirador. Per això, la prevenció és fonamental i segurament l'única opció que tenen aquestes famílies de sobreviure.

Preocupen especialment els pobles indígenes, que (ells sí) ja han patit històricament l'efecte d'altres pandèmies i que són especialment sensibles a les afectacions de tipus respiratori.

De fet, la meitat del Poble Xavante, per exemple, va morir com a conseqüència del xarampió que varem portar els blancs, a finals dels anys 60. Avui, l'entrada del Coronavirus en una comunitat indígena, podria significar la fi de tota una cultura.

Ja hem pogut comprar 100 cistelles d'aliments essencials, per tal d'atendre a 100 famílies als assentaments més aïllats i a les comunitats indígenes Tapirapé, Karajá i Xavante, per tal que puguin quedar-se a casa seva, amb garanties, però continuem necessitant col·laboració per a poder ampliar el radi d'acció i atendre més famílies durant el temps que duri la pandèmia.

Per tots aquests motius, i entenent les dificultats que ens afecten a tots a casa nostra, l'Associació Araguaia amb el Bisbe Casaldàliga, de Catalunya, i l'Associació ANSA, de São Félix do Araguaia, hem engegat aquesta campanya de recolzament a les Causes d'en Pere Casaldàliga, directament a l'Araguaia, en català, castellà i portuguès. Sense intermediaris.

3 MOTIUS QUE HAN DUT AL BRASIL A SER EL CENTRE DE LA COVID19

Amb 700.000 casos confirmats i més de 36.000 morts, Brasil ja és el tercer país del món més afectat pel Coronavirus. A l'Amazònia, els contagis ja són més de 180.000. Quins són els motius que expliquen aquesta ràpida evolució de la COVID-19 al Brasil?

Brasil és el tercer país del món amb més defuncions per Coronavirus, just darrera dels Estats Units i Regne Unit. Tot i que, òbviament, la incidència del virus es manifesta especialment en les ciutats més densament poblades, l'elevada quantitat de positius detectats a l'Amazònia, amb zones molt aïllades i temperatures altes, sorprèn a les autoritats.

El més preocupant, però, no són només les dades absolutes, sinó que Brasil és el país del món on la pandèmia s'està propagant més ràpidament. Què explica aquesta evolució per sobre de la mitjana mundial?

1. L'actitud del seu president

Des de l'inici de la pandèmia, i imitant a Trump, el President Bolsonaro ha engegat una campanya per minimitzar la gravetat de la COVID-19.

Contrari a qualsevol mesura d'aïllament o confinament, el president d'extrema dreta ha mantingut un discurs basat en que el Coronavirus és una "gripezinha".

Des de que va assumir la presidència del Brasil al 2019, Bolsonaro s'ha caracteritzat per les seves declaracions xenòfobes, homòfobes, contraries als Pobles Indígenes i inclús favorables a la dictadura militar i a la tortura. Al seu govern hi ha més de 3.000 militars ocupants diversos càrrecs de responsabilitat, que han substituït a tècnics, científics i acadèmics.

2. Un dels països més desiguals del món

La Darlete viu a l'Assentament "Don Pedro", una extensa comunitat rural on viuen 400 famílies. Mare de 7 fills menors d'edat, els seus ingressos depenen exclusivament del que aconsegueix vendre a la fira quinzenal que s'organitza al poblet de São Félix do Araguaia: una mica de fruita, verdura i alguns llegums que duu fins al mercat en un viatge de 6 hores sobre la carrosseria d'un camió.

L'única ajuda que la família de la Darlete rep són els 205 reals mensuals, uns 35 euros, que el govern li ingressa.

A la comunitat on viu la Darlete, per anar al metge -o al banc, o a correus-, s'han de fer 3 hores de viatge per una carretera de terra que a l'època de les pluges es converteix en un fangar. Com ella, les altres 400 famílies que viuen a l'Assentament Dom Pedro tampoc tenen aigua corrent o xarxa de clavegueram.

La situació no és massa diferent a les grans ciutats: Al Brasil, el 6% de la població -més de 12 milions de persones- viu en "favelas",

comunitats informals que creixen al voltant o dins mateix de les ciutats grans del país.

En aquestes grans comunitats, a vegades de centenars de milers de persones, la densitat poblacional és molt alta i la renda mitjana no arriba als 100 euros mensuals. Tampoc acostuma a haver-hi aigua corrent, clavegueram o recollida d'escombraries...

Per això, tant al camp com a les ciutats, al Brasil, quedar-se a casa és sinònim de passar gana. Per moltes famílies, sortir al carrer, relacionar-se, fer venda ambulants, anar a les fires i continuar fent la seva feina diària és l'única opció que tenen per poder continuar subsistint.

3. Un sistema sanitari en ruïnes

Una gran part del sistema sanitari del Brasil és privat. A més, si bé és cert que en els darrers anys s'han millorat alguns aspectes del sector públic de la salut, és un sistema molt precari i que no arriba a una bona part de la població. Al Brasil, la majoria de la població no té cap mena d'assistència mèdica.

A l'Araguaia, una de les regions més distants i aïllades, un sol hospital, amb 1 únic respirador, és el responsable d'atendre una àrea equivalent a tota Catalunya i moltes de les comunitats on viuen centenars de famílies estan a 3 o 4 hores del metge més proper.

En aquest context, el descontrol de l'enfermetat és evident i, a més, és plausible pensar que hi ha moltíssims més casos que els que ens diuen les xifres oficials.

La pàgina web de la campanya és:

<https://casaldaliga-causas.org/coronavirus-emergencia-global/>

Si voleu col·laborar podeu fer una transferència al número de compte:

ES25 2100 3200 9222 0116 6326

TROBADA 2020 APLAÇADA

Com ja sabeu, seguint les recomanacions del Govern de Catalunya i en funció de les mesures excepcionals que vam haver de prendre per frenar el Coronavirus, vam decidir ajornar la Trobada "Brasil-Món: Resistir i transformar", que teníem previst celebrar el passat 29 de març.

De primer, pensàvem poder fer-la a la tardor, però degut a la incertesa de com evolucionarà la situació actual hem decidit ajornar-la definitivament per a la primavera de l'any vinent.

La trobada tindrà el mateix tema i els mateixos ponents previstos per a la d'enguany. Tan aviat com tinguem una nova data, us la comunicarem per tal de que ens poguem tornar a trobar al voltant de les Causes d'en Pere Casaldàliga.

Moltes gràcies per la comprensió i per ser al nostre costat.